Dosarul nr. 4-22149789-12-5r-29122023 (5r-7572/2023)

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

25 aprilie 2024 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (*sediul Buiucani*)
în componența:
Președintelui ședinței, judecătorul – Veaceslav Cernalev
grefier: Cristina Macovei;

în lipsa: agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Buiucani a Direcției de Poliție mun. Chișinău, Cristofor Agapii, a făptuitorului *****Cristian, a părții vătămate ***** Vladimir precum și a apărătorului acestuia, avocatului Serghei Cebotari, în privința cărora s-au întreprins măsurile necesare și de rigoare privind citarea legală.

Examinând în ședință de judecată publică, cauza contravențională privind contestația cet. *****Cristian, *născut la* *****, *IDNP* *****, *domiciliat în mun. Chișinău,* *****, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie Seria/Nr. MAI05 644263 din 16 septembrie 2022, încheiat de către Inspectoratul de Poliție Buiucani a Direcției de Poliție mun. Chișinău, în baza art. 70 alin. (2) din Codul contravențional și a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale, –

C O N S T A T Ă :

1. La 16 septembrie 2022, agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Buiucani a Direcției de Poliție mun. Chișinău, Cristofor Agapii, a întocmit un proces-verbal cu privire la contravenţie Seria/Nr. MAI05 644263, prin care cet. *****Cristian a fost sancţionat cu amendă în mărime de 80 (*optzeci*) unităţi convenţionale, ceea ce constituie 4000 (*patru mii*) lei, în baza art. 70 alin. (2) din Codul contravențional, fiind reținut în sarcina acestuia că, la 12.08.2022 pe bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 154 din mun. Chișinău, a înregistrat și a postat video în care a răspândit informații calomnioase ce defăimează despre/în adresa cet. ***** Vladimir însoțite de învinuirea în săvârșirea unor infracțiuni.

2. La rândul său, făptuitorul *****Cristian, la 05 octombrie 2022, a depus o contestaţie împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie Seria/Nr. MAI05 644263 din 16 septembrie 2022, solicitând anularea procesului-verbal cu privire la contravenție și, respectiv, a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale, cu încetarea procesului contravențional.

În motivarea contestației a indicat că, agentul constatator a întocmit procesul verbal în absența sa, totodată încălcându-se procedura obligatorie de a-i fi explicate drepturile și obligațiile ceea ce nu a făcut, în virtutea dreptul la apărare, garantat de art. 26 Constituția Republicii Moldova. Mai mult ca atât contrar prevederilor art. 282 alin. (1) din Codul contravențional nu a fost citat pentru a fi prezent la examinarea

cauzei contravenționale, nefiind audiat în cadrul procesului contravențional pornit în privința sa, astfel fiind întrunite toate condițiile legale pentru declararea nulității procesului verbal cu privire la contravenție.

Fapta pretins a fi constatată de agentul constatator nu conține elementele componente ale contravenției calificată la art. 70 alin. (2) Cod contravențional, fiind acuzație vagă, artificială, generală, fără a concretiza prin ce fapte se pretinde că s-au constatat cele invocate, fără a fi identificate care anume informații sunt calomnioase. Astfel faptele imputate nu conține circumstanțele, acțiunile care ar putea fi calificate ca atare, respectiv lipsesc indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției calificate la art. 70 Cod Contravențional, motiv pentru care instanța de judecată constată lipsa faptelor contravenției imputate.

Astfel a solicitat admiterea contestației subsemnatului *****Cristian împotriva procesului - verbal cu privire la contravenție MAI 05644263 din data de 16.09.2022 cu anularea acestuia și dispunerea încetării procesului - verbal cu privire la contravenție pe temeiul faptului că nu există faptele contravenției, nu a comis faptele date și în acțiunile sale lipsesc elementele componente ale contravențiilor imputate, calificate la art. 70 alin. (2) Cod Contravențional.

3. Agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Buiucani a Direcției de Poliție mun. Chișinău, Cristofor Agapii, fiind citată legal despre locul, data și ora ședinței de judecată prin intermediul citației expediate pe adresa electronică a inspectoratului de poliție, nu s-a prezentat solicitând examinarea cauzei în lipsa sa, astfel, ca prin prisma art. 455 alin. (2) din Codul contravențional, să se dispună examinarea cauzei în absenţa agentului constatator, cu remiterea copiei de pe hotărâre.

4. Contravenientul *****Cristian, privitor la care s-au întreprins măsurile necesare şi de rigoare privind citarea legală, la adresa electronică, nu s-a prezentat la ședința de judecată, astfel încât, prin prisma art. 455 alin. (3) din Codul contravenţional, s-a dispus posibilă examinarea cauzei în absența contravenientului, cu remiterea copiei de pe hotărâre.

5. Victima ***** Vladimir și apărătorului acestuia, avoatul Serghei Cebotari, în privința cărora s-au întreprins măsurile necesare și de rigoare privind citarea legală, fapt care se atestă prin avizul de recepție a citației, la ședința de judecată nu s-au prezentat și nu au comunicat în prealabil motivele neprezentării sale, astfel încât, în conformitate cu prevederile art. 455 alin. (3) din Codul contravențional, instanța de judecată a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa victimei și avocatului acesteia, cu remiterea copiei de pe hotărâre.

6. Studiind materialele dosarului contravenţional și ale contestației raportate la temeiurile de drept material şi procesual care guvernează spețа dedusă judecății, instanţa de judecată consideră că procesul contravenţional urmează a fi încetat din considerentele expuse infra.

7. Cu întâietate, instanța de judecată consideră necesar de a nota că, la etapa rejudecării cauzei după casarea hotărârii în recurs, s-a ținut cont inclusiv de indicațiile

instanței ierarhic superioare, menționate în decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2023, potrivit căreia instanța de recurs a reținut că, instanța de fond nu a ținut cont de cerințele art. 458 Cod Contravențional, care prevede că la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum și alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil și la apărare. Or, studiind materialele prezentate în coroborarea cu hotărârea primei instanțe, se constată, că instanța de judecată a examinat cauza superficial și unilateral fără a da o apreciere obiectivă probelor din dosar.

Astfel, la adoptarea hotărârii judecătoreşti, instanţa de judecată se va conduce inclusiv de indicaţiile instanţei ierarhic superioare, care pentru instanţa de rejudecare sunt obligatorii în măsura în care situaţia de fapt rămâne cea care a existat la soluţionarea recursului. La caz, situaţia de fapt rămâne aceiaşi, cea care a existat la soluţionarea recursului, motiv din care indicaţiile instanţei de recurs sunt obligatorii pentru instanţa de rejudecare.

8. În conformitate cu art. 8 alin. (2) din Codul contravenţional, este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvârşit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională.

Potrivit dispozițiilor art. 440 alin. (1) din Codul contravenţional, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

În conformitate cu alin. (1) al art. 442 din Codul contravenţional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

9. În speță, potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție contravenție Seria/Nr. MAI05 644263 din 16 septembrie 2022, cet. *****Cristian a fost sancţionat cu amendă în mărime de 80 (*optzeci*) unităţi convenţionale, ceea ce constituie 4000 (*patru mii*) lei, în baza art. 70 alin. (2) din Codul contravențional, fiind reținut în sarcina acestuia că, la 12.08.2022 pe bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 154 din mun. Chișinău, a înregistrat și a postat video în care a răspândit informații calomnioase despre/în adresa cet. ***** Vladimir însoțite de învinuirea în săvârșirea unor infracțiuni.

10. Instanţa de judecată stabileşte că, contestaţia făptuitorului *****Cristian, a fost depusă în termen de 15 zile de la data recepționării copiei de pe decizia de sancţionare, iar în asemenea împrejurări prevederile art. 448 alin. (1) din Codul contravenţional fiind respectate pe deplin.

11. Pentru respectarea garanţiilor procedurale specifice în materie penală în ceea ce priveşte dreptul la un proces echitabil, printre care şi prezumţia de nevinovăţie, prevăzută de art. 6 § 2 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului, instanţa de judecată verifică legalitatea şi temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenţie şi sancţiunea aplicată.

12. Cu referire la legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie, analizând cuprinsul acestuia prin raportare la cerinţele prevăzute de lege sub sancţiunea nulităţii absolute, instanţa constată că dispoziţiile legale în materie au fost respectate. Astfel, procesul-verbal cuprinde toate menţiunile prevăzute de art. 443 din Codul contravenţional.

13. În partea ce ține de stabilirea existenței faptei ilicite, sub aspectul componenței contravenționale, instanța va face trimitere la prevederile art. 375 din Codul contravențional, potrivit cărora „(1) Persoana acuzată de săvîrşirea unei contravenţii se consideră nevinovată atîta timp cît vinovăţia sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod. (2) Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăţia sa. (3) Concluziile despre vinovăţia persoanei în săvîrşirea contravenţiei nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condiţiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional”.

14. Potrivit art. 70 alin. (2) din Codul contravențional, Calomnia, adică răspîndirea cu bună ştiinţă a unor informaţii mincinoase ce defăimează o altă persoană, însoțită de învinuirea în săvârșirea unei infracțiuni, se sancţionează cu amendă de la 60 la 90 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore, cu amendă de la 90 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere cu privarea de dreptul de a deţine anumite funcţii sau de dreptul de a desfăşura anumite activităţi pe un termen de la 6 luni la un an.

15. Obiectul juridic nemijlocit al acestei contravenţii îl constituie relaţiile sociale a căror existenţă şi desfăşurare normală sunt condiţionate de ocrotirea demnităţii persoanei.

Latura obiectivă a calomniei se realizează prin răspândirea cu bună-ştiinţă a unor informaţii mincinoase ce defăimează o altă persoană.

Prin *răspândire* se înţelege comunicarea unei alte persoane (în afară de victimă) a unor informaţii ce nu corespund realităţii. De exemplu, că persoana şi-a construit casa cu mijloace neprovenite din munca ei proprie, sau că ia mită etc. Scornirile calomnioase comunicate numai victimei, în lipsa altor persoane, nu constituie o calomnie, ci poate fi vorba de insultă.

Răspândirea unor informaţii adevărate care, deşi dezonorează persoana, corespund parţial sau total realităţii, nu constituie componenţa unei calomnii.

Defăimătoare se consideră orice informație mincinoasă despre săvârşirea de către o persoană a unor acţiuni sau a unor fapte ce încalcă normele morale şi de convieţuire.

Răspândirea informațiilor mincinoase trebuie să conţină afirmaţia cu privire la unele fapte care ar fi existat sau există în prezent, şi nu despre unele fapte care se pot produce în viitor.

Victima calomniei poate fi orice persoană (matură, copil, persoană responsabilă etc.), întrucât demnitatea ei se apreciază indiferent de faptul dacă posedă sau nu sentimentul propriei demnităţi.

Nu se consideră răspândite informațiile defăimătoare divulgate în prezenţa unor oameni care nu posedă limba sau a surzilor, copiilor mici, a persoanelor incapabile să înţeleagă sensul celor comunicate din cauza unor boli psihice.

Calomnia se consideră consumată o dată cu comunicarea informațiilor mincinoase altei persoane, indiferent de faptul dacă persoana calomniată a aflat despre aceste informații sau nu.

Latura subiectivă se caracterizează numai prin intenţie directă. Motivele calomniei pot fi diferite: invidia, răzbunarea, gelozia, ştrengăria etc., însă pentru calificare ele nu prezintă interes.

Subiect al infracţiunii poate fi o persoană fizică responsabilă, care a împlinit vârsta de 18 ani.

16. Primordial, instanța de judecată reține că, reieșind din natura contravenției imputate, după cum rezultă și din materialele dosarului contravențional, agentul constatator, la înaintarea învinuirii cet. *****Cristian, s-a bazat în mod exclusiv pe plângerea și declarațiile părții vătămate ***** Vladimir, precum și probele prezentate de acesta, care ar urma să probeze fără echivoc încălcarea admisă de către cet. *****Cristian.

17. Astfel, drept probe convingătoare în susţinerea şi confirmarea faptelor şi a vinovăţiei făptuitorului *****Cristian, agentul constatator a anexat la dosarul contravențional următoarele acte: - procesul-verbal cu privire la contravenție Seria/Nr. MAI05 644263 din 16 septembrie 2022, încheiat în privința făptuitorului *****Cristian, în baza art. 70 alin. (2) din Codul contravențional; - plângerea cet. ***** Vladimir, înregistrată la 02.09.2022 la Inspectoratul General al Poliției, potrivit căreia solicită tragerea cet. Cristian *****la răspundere contravențională pentru calomnie însoțită de învinuirea în săvârșirea unei infracțiuni prevăzute de art. 248, 325 Cod penal pe care nu a comis-o; - procesul-verbal de audiere a victimei ***** Vladimir din 05.09.2022, potrivit conținutului căruia, ***** Vladimir a comunicat că, la 12.08.2022, Cristian Rizea, prin intermediul rețelei „Facebook” a comis contravenția prevăzută de art. 70 al. 2 Cod contravențional învinuindu-l de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 248, 325 Cod contravențional fără a avea dovada

veridicității; - procesul-verbal de examinare din 07.09.2022 a unui suport magnetic DVD-R care conține o secvență vido-audio cu durata 00:01:17 min., din 12.08.2022 și o captură de ecran; citație adresată cet. *****Cristian; raportul agentului constatator din 16.09.2022 privind adoptarea deciziei asupra cuzei contravenționale.

18. Cercetând şi apreciind probele administrate de către agentul constatator din punct de vedere al pertinenţei, concludenţii, utilităţii şi veridicităţii, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, instanța de judecată reiterează faptul că, la materialele cauzei contravenționale nu se regăsește nici o probă, care ar urma să confirme declarațiile victimei și să probeze fără echivoc încălcarea admisă de către *****Cristian, or din conținutul procesului verbal de examinare a înregistrărilor video, instanța de judecată nu identifică informaţii care se pretind a fi catalogate ca mincinoase ce defăimează victima, acestea fiind niște adresări publice în conformitate cu dreptul la libera exprimare prin care autorul acestui filmuleț aduce la cunoștința publicului despre sesizarea/adresarea sa către autoritățile statului despre un fenomen care în impresia autorului acestei adresări este afectat de ilegalitate.

Tot aici, instanța menționează că, abia la examinarea plângerii respective, s-ar putea constata existența componenței de contravenție sau chiar încadrarea acestor acțiuni în latura penalului.

19. La caz, instanța de judecată v-a face trimitere la o interpretare analogică Curții Europene a drepturilor omului în multiplele sale cauze: (Uj împotriva Ungariei 19 iulie 2011), în care Curtea a hotărât că a fost încălcat art. 10 (libertatea de exprimare) din Convenţie, constatând că, există o diferență între a aduce atingere reputației unei persoane în ceea ce privește statutul său social, cu repercusiunile pe care le-ar putea avea asupra demnității sale, şi reputația comercială a unei companii, care nu are o dimensiune morală. În plus, Curtea a menționat că publicația vizată a exprimat o judecată de valoare sau o opinie al cărei scop principal era mai degrabă de a sensibiliza populația cu privire la dezavantajele deținerii societății de către stat, decât cel de a denigra calitatea produselor societății. În sfârșit, articolul privea o chestiune de interes public despre care presa avea obligația de a comunica informații şi idei, fie şi exagerate sau provocatoare.

Prin urmare, fapta imputată făptuitorului *****Cristian nu poate fi asimilată cu acțiunile de calomnie, adică răspândirea cu bună știință a unor informații mincinoase ce defăimează o altă persoană, însoţită de învinuirea în săvîrşirea unei infracţiuni, respectiv, instanța constată lipsa elementelor constitutive ale contravenției prevăzute de art. 70 alin. (2) din Codul contravențional.

20. În sensul dat, instanța menționează că, verificarea probelor constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, administrarea de noi probe şi verificarea sursei din care provin probele, în conformitate cu prevederile Codului contravențional, prin procedee probatorii respective. Pentru aflarea adevărului este indispensabilă cunoașterea realității obiective a împrejurărilor cauzei, iar această operaţiune nu se poate realiza decât prin administrarea probelor și

deducerea în faţa instanței de judecată a faptelor şi a împrejurărilor faptice care configurează orice probă, în așa fel încât să se formeze o reprezentare exactă a celor petrecute.

21. În susținerea poziției sale, instanța de judecată reține că, agentul constatator nu s-a prezentat în cadrul ședinței de judecată pentru a combate poziția făptuitorului, iar la materialele cauzei, în susținerea învinuirii contravenționale de comitere a faptei ilicite de la art. 70 alin. (2) din Codul contravențional.

Or, de menționat că, potrivit circumstanțelor din speță, este inadmisibilă și prematură constatarea faptei contravenționale de calomnie din motivele invocate într-o adresare video care exprimă o manifestare a dreptului la libera exprimare într-o societate democratică vis-a-vis de fenomenele din țară și de răspundere pentru faptele ilegale, având ca scop principal sensibiliza populația cu privire la modul de percepție a lucrurilor, decât cel de a denigra persoana cet. ***** Vladimir.

22. Într-o altă ordine de idei, instanța de judecată menționează că, la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție, agentul constatator nu a stabilit circumstanțele esențiale ale cauzei, în coroborare cu prevederile normei materiale de la art. 70 alin. (2) din Codul contravențional, or, la stabilirea acestei fapte contravenționale, o condiție obligatorie este determinarea faptului răspândirii cu bună ştiinţă a unor informaţii mincinoase ce defăimează o altă persoană, care, în cauza pendinte, în mod evident nu a fost stabilit.

23. Astfel, cu privire la contravenţia a cărei comitere a fost reţinută în sarcina cet. *****Cristian, instanţa a observat că în cauză nu s-a făcut dovada veridicităţii situaţiei de fapt reţinute în procesul-verbal de contravenţie constatată de către agentul constatator, prin probe certe şi de netăgăduit, astfel încât în favoarea persoanei în privinţa căreia a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenţie acţionează principiul *in dubio pro reo*. În lumina jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, instanţa reţine că acesta este un principiu complementar prezumţiei de nevinovăţie. Înfăptuirea justiţiei cere ca judecătorii să nu se întemeieze, în hotărârile pe care le pronunţă, pe probabilităţi, ci pe certitudini dobândite pe bază de probe decisive, complete, sigure, în măsură să reflecte realitatea obiectivă. De altfel, potrivit art. 375 alin. (3) din Codul contravențional, toate dubiile care nu pot fi înlăturate în condițiile legii trebuie apreciate în favoarea persoanei învinuite.

24. Conform dispoziţiei art. 461 Codul contravenţional, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art. 441 şi 445, instanţa încetează procesul contravenţional, iar potrivit art. 441 alin. (1) lit. a) Codul contravenţional, procesul contravenţional pornit încetează dacă nu există faptul contravenţiei.

25. În încheiere, instanța de judecată determină că, cet. *****Cristiaan nu poate fi găsit vinovat de săvârșirea contravenției imputate, motiv din care și se va admite contestația depusă, cu încetarea procesului contravențional din lipsa faptei contravenției.

26. Pentru aceste motive, călăuzindu-se de prevederile art. 395 alin. (1) pct. 2), alin. (1^1), art. 448, art. 460, art. 461 şi, respectiv, art. 462 din Codul contravenţional, instanţa de judecată, –

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se admite contestaţia cet. *****Cristian, *născut la* *****, *IDNP* *****, *domiciliat în mun. Chișinău,* *****, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie Seria/Nr. MAI05 644263 din 16 septembrie 2022, încheiat de către Inspectoratul de Poliție Buiucani a Direcției de Poliție mun. Chișinău, în baza art. 70 alin. (2) din Codul contravențional și a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale.

Se încetează procesul contravențional pornit în privinţa cet. *****Cristian, pentru săvârşirea faptei contravenționale prevăzute de art. 70 alin. (2) din Codul contravenţional, şi care prin decizia Inspectoratului de Poliție Buiucani al Direcției de Poliție Chișinău din 16 septembrie 2022 a fost supus sancţiunii contravenţionale sub formă de amendă în mărime de 80 (*optzeci*) unităţi convenţionale, ceea ce constituie 4000 (*patru mii*) lei, pe motiv că nu există faptul contravenției.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Chişinău în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (*sediul Buiucani*).

Președintele şedinţei,
judecătorul Veaceslav CERNALEV